

Digitalizace u nás a ve světě - vybrané portály

Lenka Maixnerová, Filip Kříž, NLK

V současné době existuje u nás i v zahraničí řada zajímavých portálů věnujících se digitalizaci a řada již existujících digitálních knihovna archivů. Do výběru jsou zahrnuty zejména projekty spadající do oblasti biomedicínských informací, u zahraničních byl výběr zúžen na zdroje v angličtině.

Česká republika

Manuscriptorium

<http://www.manuscriptorium.com/>

Manuscriptorium je digitální knihovna historických knižních fondů. Projekt je financován Národní knihovnou ČR, provozovatelem je firma AiP Beroun. Z programu MK ČR VISK 6 - Národní program digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů Memoriae Mundi Series Bohemica je možné žádat dotaci na digitalizaci historických knižních fondů. Dokumenty digitalizované v rámci tohoto programu jsou následně přístupné v Manuscriptoriu. Informace o programu jsou na adrese <http://visk.nkp.cz/VISK6.htm> Licenční politiku určuje Národní knihovna České republiky. Knihovny zapojené do programu VISK 6 mají možnost získat licenci zdarma. NLK umožňuje využívat Manuscriptorium v prostorách NLK.

Kramerius Národní knihovny ČR

<http://kramerius.nkp.cz/>

Digitální knihovna novodobých fondů Národní knihovny České republiky (NK ČR), která je realizována v rámci stejnojmenného programu MK ČR VISK 7: Národní program mikrofilmování a digitálního zpřístupňování dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru – Kramerius. Knihovny mohou v tomto programu získat finanční dotaci na mikrofilmování a digitalizaci ohrožených publikací. Podmínky programu jsou na adrese <http://visk.nkp.cz/VISK7.htm> V současné době obsahuje Kramerius NK ČR 565 titulů periodik a 10087 monografií. Databáze je přístupná zdarma všem uživatelům. V souladu se autorským zákonem č. 121/2000 Sb. mohou být některé dokumenty zobrazeny pouze v prostorách NK ČR.

Kramerius Akademie věd ČR

<http://kramerius.lib.cas.cz/>

Digitální knihovna AV ČR. Obsahuje 91 titulů periodik a 6 monografií. Databáze je přístupná zdarma všem uživatelům. V souladu se autorským zákonem č. 121/2000 Sb. mohou být některé dokumenty zobrazeny pouze v prostorách AV ČR.

Digitální archiv Kramerius Národní lékařské knihovny

<http://www.medvik.cz/kramerius>

Více informací o digitálním archivu NLK [naleznete zde](#).

Digitální repozitář UK

<http://digitool.cuni.cz/>

Digitální univerzitní repozitář Univerzity Karlovy zpřístupňuje vysokoškolské kvalifikační práce, výroční zprávy, výukové a studijní materiály, historické mapy Přírodovědecké fakulty UK a materiály Archivu UK. Přístupný pouze ze sítě UK.

WebArchiv

<http://www.webarchiv.cz/>

Digitální archiv „českých“ webových zdrojů, které jsou v archivu shromažďovány za účelem jejich dlouhodobého uchování. Ochranu a uchování těchto dokumentů zajišťuje od roku 2000 Národní knihovna ČR ve spolupráci s Moravskou zemskou knihovnou a s Ústavem výpočetní techniky Masarykovy univerzity. Z důvodu omezení Zákonem č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) může být velká část dokumentů zobrazena pouze v prostorách NK ČR.

Informační portál systému Kramerius

<http://kramerius-info.nkp.cz/>

Informační portál systému Kramerius, který shromažďuje informace o digitalizaci novodobých fondů NK ČR.

Národní digitální knihovna

<http://www.ndk.cz/narodni-dk/>

Portál, který se věnuje strategickému projektovému záměru pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v rámci Smart Administration.

Národní úložiště šedé literatury - NUŠL

<http://nusl.techlib.cz/>

Projekt Národní technické knihovny a Vysoké školy ekonomické v Praze. Centrální rozhraní pro vyhledávání tzv. nepublikovaných či polopublikovaných dokumentů. Projekt je zaměřen na získávání metadat a případně plných textů z oblasti vzdělávání vědy a výzkumu.

Registr digitalizace

<http://sluzby.incad.cz/esp/rdcz/>

Společný projekt Národní knihovny ČR, Knihovny Akademie věd a společnosti INCAD. Registr slouží k řízení digitalizačního workflow jednotlivých institucí. Obsahem jsou nejenom digitalizované dokumenty, ale i dokumenty, které se digitalizují nebo budou digitalizovány. Cílem projektu je zamezení duplicitní digitalizace a sdílení výsledků mezi jednotlivými institucemi.

Zahraničí – medicínské zdroje

PubMed Central

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/>

PubMed Central (PMC) je volně dostupný digitální archiv plnotextových odborných článků z časopisů z oblasti biomedicíny, který buduje US National Institutes of Health (NIH). Archivy jednotlivých titulů sahají různě hluboko do minulosti – některé jsou již v elektronické podobě od prvního čísla, jinde archiv obsahuje jen několik let. Vstupy do těchto článků najdeme i z databází Medline a PubMed. Volný zdroj.

Cushing/Whitney Medical Digital Library

<http://www.med.yale.edu/library/find/digital.html>

Digitální knihovna vybraných unikátních sbírek z lékařských oborů (fotografie, ilustrace, dizertace, pohlednice apod.). Volný zdroj.

Medicine in the Americas

<http://www.nlm.nih.gov/hmd/americas/americanhome.html>

Digitální knihovna National Library of Medicine historických amerických lékařských knih z let 1610-1913. Volný zdroj.

Contagion: Historical Views of Diseases and Epidemics

<http://ocp.hul.harvard.edu/contagion/>

Digitální knihovna významných historických materiálů týkajících se epidemiologie. Volný zdroj.

Family Medicine Digital Resources Library

<http://www.fmdrl.org/>

Digitální knihovna konferenčních a učebních materiálů, obrazových, audio a video souborů, lékařských směrnic a dalších materiálů z praktického lékařství.

Virtual Naval Hospital

<http://www.vnh.org/>

Digitální knihovna z oboru námořního, vojenského a humanitárního lékařství. Volný zdroj.

Yale Medicine Thesis Digital Library

<http://ymtdl.med.yale.edu/>

Digitální knihovna kvalifikačních prací od roku 2002. Volný zdroj.

NHS Evidence - mental health

<http://www.library.nhs.uk/mentalHealth/>

Digitální knihovna zaměřená na duševní zdraví. Volný zdroj.

Public Health Digital Library

<http://www.kingcounty.gov/healthservices/health/library.aspx>

Digitální knihovna Public Health - Seattle & King County, která umožňuje přístup do online volných zdravotních zdrojů. Volný zdroj.

Images from the History of Medicine

<http://www.nlm.nih.gov/hmd/ihm/>

Digitální knihovna lékařských ilustrací National Library of Medicine. Volný zdroj.

Turning The Pages

<http://archive.nlm.nih.gov/proj/ttp/books.htm>

Digitální knihovna lékařských vzácných knih a rukopisů National Library of Medicine. Volný zdroj.

Free Medical Books

<http://www.freebooks4doctors.com/>

Digitální knihovna lékařských publikací, včetně beletrie z lékařského prostředí. Volný zdroj.

MedicalStudent

<http://www.medicalstudent.com/>

Digitální knihovna lékařských informací pro studenty lékařských oborů. Volný zdroj.

Canadian Breast Cancer Research Alliance Open Access Archive

<https://researchspace.library.utoronto.ca/handle/1807.1/1>

Digitální knihovna zaměřená na rakovinu prsu. Volný zdroj.

Digital Knowledge Repository of Central Drug Research Institute (DKR@CDRI)

<http://dkr.cdri.res.in:8080/dspace/index.jsp>

Digitální knihovna zaměřená na drogy. Volný zdroj.

Foodbase

<http://www.foodbase.org.uk/>

Digitální knihovna zaměřená na potraviny. Volný zdroj.

Zahraničí – obecné zdroje

World Digital Library

<http://www.wdl.org/>

Digitální knihovna různých materiálů z různých oborů z celého světa. Volný zdroj.

Europeana

<http://www.europeana.eu/portal/>

Soubor evropských digitálních knihoven s naskenovanými obrazy, knihami, filmy a archivy. Projekt vznikl z iniciativy Evropské komise.

European Library

<http://search.theeuropeanlibrary.org/portal/cs/index.html>

Portál, který nabízí přístup ke zdrojům 47 národních knihoven v Evropě, včetně Vatikánu. Zdroje jsou klasické i digitální a obsahují knihy, časopisy, zvukové dokumenty a další sbírky. Portál Evropské knihovny nabízí zdarma vyhledávání a dodávání metadatových záznamů a také digitálních dokumentů. Evropskou knihovnu spravuje konsorcium 23 národních knihoven, které podporují a rozvíjejí služby portálu.

Directory of Open Access Repositories - OpenDOAR

<http://www.opendoar.org/>

Adresář akademických repozitářů s otevřeným přístupem. Umožňuje prohledávání repozitářů podle různých kritérií - země, oboru, klíčového slova, jazyka, použitého softwaru atd.

NARCIS (National Academic Research and Collaborations Information System)

<http://www.narcis.info/index>

Portál, který umožňuje přístup k cca 242.000 vědeckých publikací, z nichž je cca 180.000 s otevřeným přístupem.